

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกื้อ วงศ์บุญสิน. ประชากรกับการพัฒนา. (เอกสารประกอบการบรรยายวิชาประชากรกับการพัฒนา) สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. (อัดสำเนา)

_____. ประชากรกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย: 2523-2558. ม.ป.ท., 2534.

คณะกรรมการศึกษาวัฒนธรรมและกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ. กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กระทรวงศึกษาธิการ. ผู้สูงอายุในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: ศรีเดชา, 2528.

จอห์น โนเดล, อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และนิพนธ์ เทพวัลย์. การปฏิวัติขนาดครอบครัวใน

ประเทศไทย: การลดลงอย่างรวดเร็วของภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศที่สาม. แปลโดย
นภาพรณี หะวานนท์. กรุงเทพมหานคร: รจิตา, 2530.

ดิเรก พงศ์มรพัฒน์. แนวโน้มเศรษฐกิจและกลยุทธ์การพัฒนาในทศวรรษหน้า. ใน ดิเรก พงศ์มรพัฒน์

(บรรณาธิการ), ทิศทางการปฏิรูปนโยบายเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ 1990, หน้า
1-65. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.

เทียนฉาย กิระพันธ์. ทิศทางนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมในทศวรรษหน้า. ใน

ดิเรก พงศ์มรพัฒน์ (บรรณาธิการ), ทิศทางการปฏิรูปนโยบายเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ
1990, หน้า 393-449. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เทียนฉาย กิระพันธ์. เศรษศาสตร์ประชากร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526.

ภาพพร ชโยวรรณ. การอุปถัมภ์เกื้อหนุนบิดามารดาและทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ภาพพร ชโยวรรณ ; โนเดล, จอห์น และศิริวรรณ ศิริบุญ. ประชากรผู้สูงอายุไทย : ลักษณะทาง
ประชากรและสังคมจากแหล่งข้อมูลทางการ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

นิภา ส. ตุมรสุนทร. วันแห่งครอบครัว. วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. 5 (มกราคม-
มิถุนายน 2533): 1-6.

นิตา ชูโต. คนชราไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525,
อ้างอิงใน ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของ
คนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

นिरนุช เชื้อโชติ. ความคาดหวังของสตรีไทยเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญา-
มหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ภัคดีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.

เนาวรัตน์ พลายน้อย และศุภวัลย์ พลายน้อย. ค่านิยมต่อการมีบุตรและความคิดเห็นที่มีต่อภาวะ
การเจริญพันธุ์ของคนชราที่ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
ศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.

บรรลุ ศิริพานิช. แนวทางการให้บริการสุขภาพผู้สูงอายุของกระทรวงสาธารณสุข ในรายงาน
การประชุมวิชาการปี 2525 เรื่องการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ. กรมการแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข, 2525. อ้างถึงใน ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ
เลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.

ประจวบ บุรรัตน์. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรกรณี: หนี้สินเกษตรกรกับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร.
รัฐสภาสาร. 37 (สิงหาคม 2532): 31-38.

ประพันธ์ โภยสมบัติ. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร. รัฐสภาสาร. 37 (สิงหาคม 2532):
10-30.

ประเวศ วะสี. ครอบครัว-หน่วยการพัฒนา. วารสารหมอชาวบ้าน. 13 (พฤษภาคม 2534): 3.

ประเสริฐ แย้มกลิ่นฟ้า. สังคมไทยกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่: แนวโน้ม
และปัญหา. วารสารสังคมศาสตร์. 25 (สิงหาคม 2531): 182-205.

พัทธา สายหุ. กลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

พีระพันธ์ วรเนติฉนิ. ความคาดหวังของมารดาในเรื่องความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของบุตร:
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเขตชนบทและเขตเมืองของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ภัคดีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.

พีรสิทธิ์ คำภณศิลป์, สนิหิ กมลหาวิห และประเสริฐ รักรไทยดี. ความทันสมัย ภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองและปัญหาบางประการของคนชรา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523.

ภัสสร ลิมาพันธ์. จากวันหนึ่งถึงวันหนึ่ง: 20 ปีของนโยบายประชากรไทย. วารสารประชากรศาสตร์. 6 (มีนาคม 2533): 1-32.

_____. รายงานความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาเรื่องประชากรและแรงงานของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. ใน รายงานการสัมมนาเรื่องประชากรและแรงงานของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, หน้า ๘-๗. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

_____. นโยบายและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเอเชีย: บทเรียนสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

เมธี ครอบแก้ว และปราณี ทินกร. สภาวะความยากจนและการกระจายรายได้ในประเทศไทย ปี 2518/19 และ 2524. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์. 3 (ธันวาคม 2528): 54-99.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2525.

วิจัยสังคม, สถาบัน. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, สถาบันประชากรศาสตร์ และภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานฉบับสมบูรณ์ การจัดทำโครงการวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมบางกะเจ้า (ระยะที่ 1). กรุงเทพมหานคร: เมฆาเพสส์, 2534

วิไล วงศ์สืบชาติ, ตาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน และชญ์ริ นกยูงทอง. ประชากรของประเทศไทย: สถิติไทยช่วง 25 ปี (พ.ศ.2511-2535). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

วิวัฒน์ชัย อุตถากร. การวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมไทย: แนวการพัฒนาเศรษฐกิจ. ใน รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ และนิพนธ์ พัวพงศกร (บรรณาธิการ), เศรษฐกิจไทย: บนเส้นทางแห่งสันติประชาธรรม เล่มที่สอง, หน้า 975-1023. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

แฉ่งทิพย์ น. สุวพร. ปัญหาการกำหนดนโยบายประชากรวัยชราในประเทศไทย. ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2518. อ้างถึงใน ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงและทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ศิริวรรณ ศิริบุญ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. ข้อเท็จจริงและทัศนคติของผู้สูงอายุและคนหนุ่มสาวในกรุงเทพมหานครต่อบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. สารประชากร. 3 (มกราคม 2537): 1-2.

สันหัตต์ เสริมศิริ. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุประชากรกับการเตรียมงานด้านสุขภาพอนามัย. วารสารประชากรศาสตร์. 1 (มีนาคม 2929): 80-113.

สุดสวาท ดิศโรจน์ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. อิทธิพลของโครงสร้างครัวเรือนและความสัมพันธ์ในครอบครัวต่อการดำเนินงานเชิงเศรษฐกิจของผู้หญิง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สุนันทา สุวรรณโณดม, พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, เนตรนภิศ นาควัชร, กัสสร ลิมาหน้ และเน่งน้อย นพมาตร์. ลักษณะทางประชากรและการใช้พื้นที่ในเขตชานกรุงเทมมหานคร (เขตพระโขนง เขตหนองจอก และเขตลาดกระบัง). กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

. ลักษณะทางประชากรและการใช้พื้นที่ในเขตชานกรุงเทมมหานคร (เขตบางกอกน้อย เขตตลิ่งชัน เขตหนองแขม และเขตภาษีเจริญ). กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

สุนันทา สุวรรณโณดม, พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, เนตรนภิศ นาควัชร และกัสสร ลิมาหน้. ลักษณะทางประชากรและการใช้พื้นที่ในเขตชานกรุงเทมมหานคร: เขตบางเขน เขตบางกะปิ และเขตมีนบุรี. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุนันทา สุวรรณโณดม, จาริต ดิงศภัทัย และศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อมูลพื้นฐานทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม (โครงการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมบางกะเจ้า). กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สุนันทา สุวรรณโณดม และศิริวรรณ ศิริบุญ. ชุมชนบางกะเจ้า. วารสารประชากรศาสตร์.

7 (มีนาคม 2534): 11-35.

สุพัตรา เพชรรุณี. สิ่งจูงใจและปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบุตร 2 คนของครอบครัวชาวไทยในเขตเมืองและเขตชนบท. ใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ), ประชากรและการพัฒนาในประเทศไทย, หน้า 8-38. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2526.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

สุวรรณี พลปลาทอง. ความทันสมัยและภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองของคนชราในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นโท ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์, 2534.

เสาวภา อีระประทีป. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าของบุตรกับการตัดสินใจมีบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นโท มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

โสภณ ทองปาน. หนังสือของเกษตรกรไทย. รัฐสภาสาร. 37 (สิงหาคม 2532): 1-9.

สมนึก ศรีปลั่ง. ความยากจนของเกษตรกรและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: รวมมิตรไทย, 2519.

อภิญญา กังสนารักษ์. การตรวจสภาพจิต: การทำหน้าที่ของสมองชั้นสูงในผู้สูงอายุ. วารสารประชากรศาสตร์. 7 (กันยายน 2534): 61-71.

อุดม เกิดพิบูลย์. การศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นต้นเหตุของความยากจนในบางท้องที่ของประเทศไทย. รัฐสภาสาร. 37 (สิงหาคม 2532): 39-68.

ภาษาอังกฤษ

- Anthony Pramualratana. The Impact of Societal Change and Role of the Old in a Rural Community in Thailand. In Bencha Yoddumnern-Attig (ed). Changing Role and Statuses of Women in Thailand : A Documentary Assessment, pp.44-54. Nakhonpathom: Institute for Population and Social Research Mahidol University, 1992.
- Arnold, Fred. and Chintana Pejaranonda. Economic Factors in Family and Decisions in Thailand. Report No.2. Bangkok: A Joint Publication of Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, Population Survey Division, National Statistical Office and East-West Population Institute, East-West Center, 1977.
- Arnold, Fred. and Fawcett, Jame T. The Value of Children: A Cross-national Study Volume 3 Hawaii. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1975.
- Arnold, Fred. and Others. The Value of Children: A cross-national Study Volume 1 Introduction and Comparative Analysis. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1975.
- Becker, Gary S. An Economic Analysis of Fertility. in NBER. Demographic and Economic Change in Developed Countries. Princeton: Princeton University Press, 1960.

- Bulatao, Rodolfo A. The Value of Children: A cross-national Study
Volume 2 Philippines. Honolulu: East-West Population Institute,
East-West Center, 1975.
- _____. The Value of Filipino Child : Pleasure and Profit Against
Cost and Concern. East-West Population Institute Reprint No.113
Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1978.
- Chalio Buripakdi. The Value of Children: A cross-national Study Valume 4
Thailand. Honolulu: East-West Population Institute, East-West
Center, 1977.
- Chanya Sethaput and Bencha Yoddumnern-Attig. Occupational Role Behaviors
Over Time. In Bencha Yoddumnern-Attig (ed). Changing Roles
and Statuses of Women in Thailand: A Documentary Assessment,
pp.80-91. Nakhonpathom: Institute for Population and Social
Research Mahidol University, 1992.
- De Vos, Susan. The Old-Age Economic Security Value of Children in the
Philippines and Taiwan. Honolulu: East-West Population Institute,
East-West Center, 1984.
- Fawcett, Jame T. and others. The Value of Children in Asia and the
United States : Comparative Perspective. Honolulu: East-West
Center, 1974.

- Gordon, Michael. The Nuclear Family in Crisis : The Search for and Alternative. New York: harper & Row, Publishers, 1972.
- Hoffman, Lois Wladis. and Hoffman, Martin L. "The Value of Children to Parents." Chapter 2 in Psychological aspects of Population. Edited by J.T. Fawcett. New York: Basic books, 1973. Ann Arbor, Michigan: Department of Population Planning, School of Public Health, University of Michigan, [n.d.].
- Inkeles, Alex and David H. Smith. Becoming Modern: Individual Change in Six Developing Countries. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1974. quoted in De vos, Susan. The Old-age Economic Security Value of Children in the Philipines and Taiwan. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1984.
- Leibenstein, Harvey. Economic Backwardness and Economic Growth. New York: John & Sons, 1957.
- Mueller, Eva. Economic Cost and Value of Children: Conceptualization and Measurement. in The Satisfaction and Cost of Children Theories, Concepts, Methods. pp.174-205. Edited by Jame T. Fawcett. Honolulu: East-West Center, 1972.
- Peerasit Kamnuansilpa. A Study of Fertility Decisions Among Thai Women. Bangkok: Research Center, National Institute of Development Administration, 1981.

Pichit Pitaktepsombati. Socio-Demographic and Economic Factors Affecting Fertility in Rural and Urban Thailand. Ph.D. Dissertation Utah State University, 1981.

Rono P., Virginia. Family Role and Social Security. In March G., James (ed.) Aging Stability and Change in the Family, pp.185-231. New York: Academic Press, 1981.

Spiro E., Melford. "Is Family Universal? the Israeli Case" quoted in Gordon, Michael. The Nuclear Family in Crisis : The Search for and Alternative. New York: Harper & Row, Publishers, 1972.

United Nation. Economic and Social Implication of Population Aging. New York: United Nations, 1988.

Wu, Tsong-Shien. The Value of Children: A cross-national Study Volume 5 Taiwan. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

สถาบันประชากรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร 10330

23 เมษายน 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือเข้าร่วมการจัดสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

เรียน

นายวิศิน ไชยยะ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาประชากรศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความจำเป็นในการพึ่งพาอาศัยบุตรของหัวหน้าครัวเรือน: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" โดยจะใช้ข้อมูลของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมบางกะเจ้า (ข้อมูลพื้นฐานทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม) ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อปี 2532 และในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นิสิตจะต้องใช้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ซึ่งเป็นตัวแทนของหัวหน้าครัวเรือนในชุมชนบางกะเจ้า เข้าร่วมการจัดสนทนากลุ่มให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่อง "คุณค่าของบุตร" โดยจะใช้เวลาในการจัดสนทนากลุ่ม ประมาณกลุ่มละ 2 ชั่วโมง

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่านเข้าร่วมจัดสนทนากลุ่มในครั้งนี้ ณ .....
ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการต่อไป และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุนันทา สุวรรณอม)
อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาคผนวก ข.

แนวการสนทนากลุ่ม

ก. บทเริ่มต้น

1. แนะนำตัว
2. อธิบายจุดประสงค์ของการจัดกลุ่มสนทนา
3. ขอให้แสดงความคิดเห็น เดิมที
4. ขอจับบันทึกและเทปบันทึกการสนทนา (อธิบายเหตุผลด้วย)
5. ทำความรู้จักกับหัวหน้าครัวเรือนแต่ละคน ทักทาย พูดคุยเรื่องทั่วไป เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนาผ่อนคลายความตึงเครียด และให้คุ้นเคยกับหน้าตา สำเนียงของผู้ดำเนินการสนทนา

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุตรและคุณค่าของบุตร

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการมีบุตรหลายคน
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการมีบุตรน้อยคน
3. ท่านคิดว่าการมีบุตรมากนั้นมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร
4. ท่านคิดว่าการมีบุตรน้อยนั้นมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร
5. ท่านคิดว่าการมีบุตรมีคุณค่าด้านใดบ้าง (ยกตัวอย่าง)
6. ท่านคิดว่าคุณค่าด้านใดของบุตรสำคัญที่สุด (บอกเหตุผล)

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความอุปการะเลี้ยงดูพ่อแม่

1. ท่านคิดว่าจะต้องเลี้ยงดูพ่อแม่ของท่านในวัยชราหรือไม่
2. ทำไมจึงต้องเลี้ยงดู (บอกเหตุผล) และทำไมไม่ต้องเลี้ยงดู (บอกเหตุผล)
3. ท่านจะให้การเลี้ยงดูพ่อแม่ของท่านด้านใดบ้าง (ยกตัวอย่างและบอกเหตุผล)
4. พ่อแม่ของท่านหวังพึ่งท่านหรือเปล่า
5. ในตอนนี้พ่อแม่ของท่านอยู่กับท่านหรืออยู่กับใคร

6. ในสมัยก่อนคนแก่เฒ่าแล้วจะอาศัยอยู่กับใคร
7. สมัยนี้คนแก่เฒ่าลงยังคงอยู่กับบุตรหรือไม่

ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยบุตร

1. ท่านคิดว่าจะต้องพึ่งพาอาศัยบุตรเมื่อเข้าสู่วัยชราหรือไม่
2. ท่านคิดว่าจะพึ่งพาอาศัยบุตรด้านใดบ้าง (ยกตัวอย่างและบอกเหตุผล)
3. ท่านคิดว่าบุตรของท่านจะเป็นที่พึ่งของท่านในวัยชราได้หรือไม่
4. บุตรชายและบุตรหญิงใครจะเป็นที่พึ่งของท่านได้ดีเท่ากัน
5. ท่านคิดว่าเด็กรุ่นใหม่จะเป็นที่พึ่งของพ่อแม่ยามแก่เฒ่าได้หรือไม่
6. การที่สังคมไทยมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ท่านคิดว่าจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุตร และพ่อแม่ตลอดจนเครือญาติในครอบครัวอย่างไรบ้าง
7. การพึ่งพาอาศัยบุตรในชุมชนบางกะเจ้าที่ท่านอาศัยอยู่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

ประวัติผู้เขียน

นายวศิน ไชยยะ เกิดวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2498 ที่จังหวัดตรัง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ ในปี 2526 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2532 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านแม่ขี้ อำเภอดงหลวง สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง